

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0413U006421

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дацько Андрій Осипович

2. Datsko Andrii Osypovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-10-2013

Спеціальність за освітою: 7.130104

Місце роботи здобувача: Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

Код за ЄДРПОУ: 00496952

Місцезнаходження: Львівська обл, Пустомитівський р-н, с. Оброшино, вул Грушевського 5

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.366.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

Код за ЄДРПОУ: 00496952

Місцезнаходження: Львівська обл, Пустомитівський р-н, с. Оброшино, вул Грушевського 5

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Створення та оцінка вихідного матеріалу для селекції адаптованих сортів вівса в умовах західної частини Лісостепу України
2. Creation and valuation of initial material for breeding of adaptive varieties at conditions western part of Forest-Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт: адаптивні властивості вихідного матеріалу вівса різного еколого-географічного походження та константних селекційних форм за продуктивністю, елементами структури урожайності та якісними показниками зерна в залежності від генотипу та умов середовища. Мета: полягала у виділенні джерел цінних ознак серед вихідного матеріалу різного еколого-географічного походження, визначення сортів-еталонів, джерел господарсько-цінних ознак, формування на їх основі робочої колекції, створенні сортів вівса та перспективних селекційних генотипів і встановлення їх адаптивних особливостей в умовах західної частини Лісостепу. Методи: польовий, лабораторний агрохімічний, біометричний, селекційний, статистичний. Новизна: для умов західної частини Лісостепу України встановлено особливості прояву комплексу ознак зразків вівса різного еколого-географічного походження, виділено сорти-еталони і джерела цінних ознак

для формування робочої колекції. Установлено адаптивність та стабільність колекційних та перспективних селекційних генотипів вівса до умов середовища. За показниками продуктивності високопластичні генотипи характеризуються коефіцієнтами регресії від 1,11 до 8,31, а високо стабільні варіансами стабільності від 0 до 0,76. Визначено залежність стійкості зразків вівса до ураження збудником корончастої іржі від еколого-географічного походження. Найбільший відсоток стійких сортів виявлено у Північноамериканській еколого-географічній групі. Результати: виділено джерела цінних господарських ознак, які поєднують високі показники урожайності, кількості продуктивних стебел, кількості зерен у волоті, довжину волоті, масу 1000 зерен, вміст сирого протеїну, жиру, низьку плівчастість, стійкість до вилягання та ураження основними хворобами. Ступінь впровадження: За період 2004–2010 рр. на основі проведених досліджень у НЦГРПУ зареєстровано 2 сорти (Ант і Аркан свідоцтва про реєстрацію № 339, 340) і 11 ліній (свідоцтва про реєстрацію № 341, 405, 406, 407, 408, 409, 479, 668, 669, 670, 671) вівса з комплексом цінних ознак або їх ефективним поєднанням, робочу колекцію вівса за урожайністю та її елементами (свідоцтво про реєстрацію колекції генофонду рослин в Україні № 46). На основі високопродуктивного селекційного матеріалу з комплексом цінних ознак в співавторстві створено три нові сорти вівса: Аркан - занесений до Реєстру сортів рослин України у 2007 р. (свідоцтво про авторство № 0755), Хосен - занесено до Реєстру патентів з 2012 р., сорт голозерного вівса Авгол - проходить державне сортовипробування. Сфера впровадження: селекційні установи, господарства різних форм власності.

2. Object: adaptive properties of initial material of different eco-geographical origin and constant breeding forms for productivity, elements of yield structure and quantitative indexes of grain depending on genotype and conditions of environment. Aim: it was consisted in separation of sources of valuable traits among initial material of different eco-geographical origin, determination of variety-standards, sources of economics traits, formation on their basis of work collection, creating of oat varieties and promising breeding genotypes and disclosing their adaptive peculiarities at conditions of western part of Forest-Steppe. Methods: field, laboratory, agrochemical, biometric, breeding, statistical. Novelty: for conditions of western part of Forest-Steppe it was established the peculiarities manifestation of complex traits of oat samples of different eco-geographical origin, separated the variety-standards and sources valuable traits for was formation of work collection. It was established adaptivity and stability of collection and promising breeding oat genotypes to conditions of environment. For indexes of productivity of high-plasticitive are characterized with regression coefficients from 1,11 to 8,31, and high-stabilitive with stability variances from 0 to 0,76. It was defined dependence of resistance of oat samples to vulnerability of casual agent of crown rust from eco-geographical origin. The highest per cent of resistant varieties are discovered in North American eco-geographical group. Results: were separated sources of valuable farm traits, that combined the high indices of yield, quantity of productive stems quantity grains in panicle, length of panicle, mass of 1000 grains, contents of protein, fat law hull contents, resistance to lodging and vulnerability by basic diseases. Application stage: For period 2004–2010 on basic of conducted investigation in NCPGRP of Ukraine were registered 2 varieties (Ant and Arkan register certificates № 339, 340) and 11 lines (register certificates № 341, 405, 406, 407, 408, 409, 479, 668, 669, 670, 671) oat with complex of valuable traits or its effective connection work collection of oat for yield and its elements (register certificates of collection of plant gene pool in Ukraine № 46). On basic of high productive breeding material with complex of valuable traits it has been developed in coauthorship three new oats varieties: Arkan - entered in State Register of Plant Varieties of Ukraine in 2007 (certificate of Authorship № 0755), Khosen - entered to Register of Patents in 2012, variety of hulls oat Avhol - on State of Variety Test. Application area: breeding organizations, farms of different forms of property.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Царик Зінаїда Олександрівна

2. Tsaryk Zinaida Oleksandrivna

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильківський Станіслав Петрович

2. Васильківський Станіслав Петрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Леонов Олег Юрійович

2. Леонов Олег Юрійович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 01.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кириченко Віктор Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.